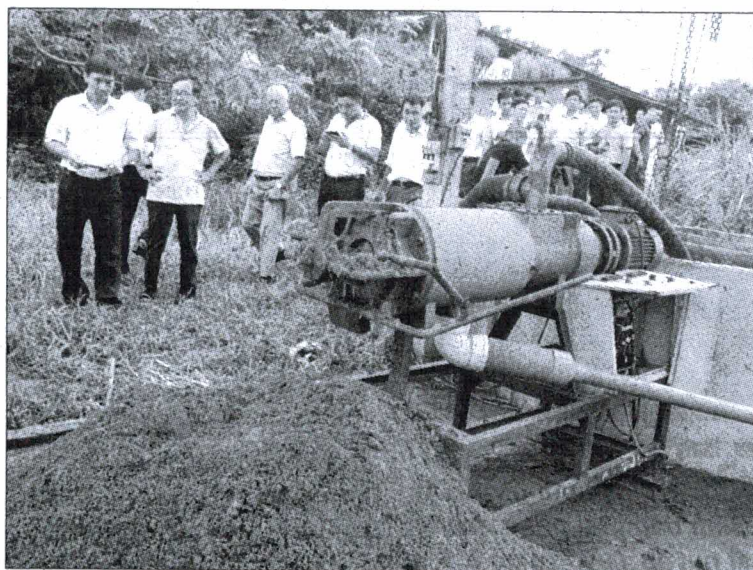

Xây dựng chính sách quản lý toàn diện chất thải chăn nuôi

► Năm 2013, tỷ phú Bill Gates từng nói: "Tôi bị ám ảnh bởi phân bón. Có nghĩa là tôi rất thích thú với vai trò của nó chứ không phải cách sử dụng nó. Phân bón đóng một vai trò quan trọng trong cuộc sống của người dân trên toàn thế giới. Cụ thể, 40% thế giới hưởng lợi từ sản lượng cây trồng tăng lên từ phân bón".

Khoa học đã kết luận, tỷ lệ dinh dưỡng hiệu quả nhất cho hầu hết các cây trồng là: 30% từ nguồn phân hữu cơ và 70% từ nguồn phân vô cơ. Mỗi năm, Việt Nam tiêu thụ khoảng 10,2 triệu tấn phân vô cơ (trong đó 35% nhập khẩu) và 1 triệu tấn phân hữu cơ (không kể phân hữu cơ nông dân tự ủ).

Như vậy, tỷ lệ dinh dưỡng cây trồng đang mất cân đối nghiêm trọng. Đây là điều hết sức phi lý, trong khi Việt Nam có nguồn nguyên liệu khổng lồ để sản xuất

Chất thải chăn nuôi - một nguyên liệu sản xuất phân bón hữu cơ đang bị bỏ phí

Bên cạnh đó, việc đào tạo, tập huấn, chuyển giao công nghệ sản xuất phân bón hữu cơ vi sinh từ phân chuồng cũng chưa thực sự được quan tâm. TS Nguyễn Thế Hình chia sẻ: "Tôi đã trao đổi với lãnh đạo Tập đoàn Quế Lâm và được biết, nếu nông dân có thể tự ủ phân compost để sản xuất phân hữu cơ vi sinh, bao nhiêu họ cũng mua. Nhưng quan trọng là không phải nông dân nào cũng thực hiện đúng quy trình kỹ thuật".

Do đó, việc cần làm lúc này là xây dựng bộ chủng giống vi sinh vật chuyển hoá chất hữu cơ chuẩn cho mọi loại chất thải và hệ thống cung cấp. Đồng thời, hỗ

DỰ BÁO SÂU BỆNH TỪ 24 - 30/10

1. TRÊN LÚA

Các tỉnh phía Bắc: Bệnh lùn sọc đen gây hại trên lúa mùa muộn, diện tích nhiễm có xu hướng giảm (do thu hoạch). Rầy, sâu cuốn lá, chuột, nhện gié, bệnh khô vằn, bạc lá, đốm sọc vi khuẩn, lem lép hạt... gây hại nhẹ trên lúa mùa muộn, lúa đặc sản dài ngày.

Các tỉnh Nam Trung Bộ và Tây Nguyên: Bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông, khô vằn... hại lúa mùa, lúa gieo giai đoạn đồng trổ - chín. Sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân... hại lúa mùa, lúa gieo giai đoạn đồng trổ. Sâu keo, bọ trĩ... hại chủ yếu lúa lờ vụ giai đoạn mạ - đẻ nhánh. Chuột gây hại cục bộ trên lúa mùa, lúa gieo, lúa lờ vụ. Ốc bươu vàng di chuyển và lây lan theo nguồn nước. Bệnh đạo ôn cổ bông, sâu đục thân 2 chấm, sâu cắn gié, bọ trĩ... rải rác hại cục bộ.

Các tỉnh phía Nam: Rầy nâu phổ biến tuổi 1 - 3, gây hại chủ yếu ở mức nhẹ - trung bình. Do mưa thường xuất hiện vào chiều tối thuận lợi cho bệnh đạo ôn phát sinh phát triển trên lúa ĐD - mùa và ĐX sớm giai đoạn đẻ nhánh - đồng trổ. Trên ruộng lúa đã xuất hiện bệnh đạo ôn trên lá cần tích cực phòng trị. Lưu ý phòng trừ tốt ốc bươu vàng đối với lúa mới gieo sạ; sâu cuốn lá nhỏ, bệnh bạc lá vi khuẩn, chuột giai đoạn đẻ nhánh - trổ chín.

2. TRÊN CÂY TRỒNG KHÁC

- **Trên ngô và cây rau màu:** Sâu xám, sâu cắn lá, bệnh lùn sọc đen, đốm lá... phát sinh gây hại nhẹ trên ngô; Bọ nhảy, sâu xanh, sâu khoang, bệnh thối nhũn, bệnh sương mai... tiếp tục hại.

- **Cây hồ tiêu:** Tuyến trùng rễ, bệnh chết nhanh, chết chậm... gây hại tăng.

- **Cây cà phê:** Bệnh khô cành, gỉ sắt, rệp vảy xanh, đốm mắt cua, khô quả... hại tăng.

- **Cây có múi:** Diện tích nhiễm bệnh Greening, sâu đục quả, vẽ bùa... tiếp tục phát sinh gây hại.

CỤC BVTV

nguyên liệu không lồ để sản xuất phân bón hữu cơ, đó là phân, nước thải sinh ra từ hoạt động chăn nuôi.

KHỦNG HOẢNG THỪA CHẤT THẢI CHĂN NUÔI

Tại hội thảo "Định hướng và đề xuất xây dựng các chính sách về quản lý toàn diện chất thải chăn nuôi phù hợp với điều kiện Việt Nam" vừa được tổ chức tại Quảng Ninh, PGS.TS Nguyễn Văn Bộ, nguyên Giám đốc Viện Khoa học nông nghiệp Việt Nam, cố vấn Dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp, cho biết: Mỗi năm, 4 loại vật nuôi chính gồm lợn, gia cầm, bò, trâu thải ra khoảng 63 triệu tấn chất thải rắn và 63,7 triệu m³ chất thải lỏng (tương đương khoảng 1.877 ngàn tấn urea, 876 ngàn tấn supe lân đơn và 712 ngàn tấn kali clorua).

Tuy nhiên, chúng ta đang sử dụng rất lãng phí nguồn tài nguyên này. Bởi hiện nay, mới chỉ có khoảng 30% chất thải được sử dụng làm phân bón, tương đương 28 triệu tấn, đáp ứng 25% nhu cầu. Phần lớn phân hữu cơ chế biến được sản xuất từ than bùn. Theo TS Nguyễn Thế Hình, Trưởng BQL Dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp Trung ương, điều tra tại 10 tỉnh tham gia dự án cho thấy, nhu cầu thu gom chất thải rắn trong chăn nuôi để sử dụng làm phân bón hữu cơ tại

mọi loại chất thải và hệ thống cung cấp. Đồng thời, hỗ trợ doanh nghiệp về vốn ưu đãi, mặt bằng, chế phẩm vi sinh vật, đào tạo nguồn nhân lực, hỗ trợ quảng bá sản phẩm cũng như cơ chế liên kết trang trại chăn nuôi để thu gom chất thải và phương tiện vận chuyển chất thải phù hợp, đảm bảo vệ sinh môi trường.

Việt Nam rất cao. Thậm chí có hẳn một mạng lưới thu gom phân bò khô từ miền Trung vào ĐBSCL để bán cho các cơ sở sản xuất phân bón hữu cơ ở Tây Nguyên. Hầu hết phân gia cầm đều được sử dụng làm phân bón. Vậy tại sao lại có một lượng lớn chất thải chăn nuôi xả ra môi trường gây ô nhiễm? Câu trả lời là do các trang trại sử dụng nhiều nước làm vệ sinh và làm mát cho lợn nhằm tiết kiệm lao động và giảm mùi hôi, dẫn đến chất thải chăn nuôi bị hoà loãng thành phân lỏng, không thể thu gom và chỉ còn cách xả thải ra môi trường, gây ô nhiễm cho nguồn nước.

ĂN MIẾNG THỊT PHẢI NGHĨ ĐẾN TƯƠNG LAI

TS Tổng Xuân Chinh, Phó Cục trưởng Cục Chăn nuôi đưa ra con số có thể khiến nhiều người giật mình: Theo Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp của Liên hợp quốc (FAO), để sản xuất và chế biến 1kg thịt lợn cần khoảng 5.700 lít nước. Như vậy, ngành chăn nuôi sẽ tạo ra tác động tiêu cực môi trường

ghe gớm nếu không có biện pháp quản lý chất thải.

Ở Việt Nam, mật độ chăn nuôi lợn cao gấp 3 lần mật độ nuôi trung bình của thế giới. Do đó, cần nghiên cứu, xem xét việc đưa vào Luật Chăn nuôi quy định khoảng cách chăn nuôi; mật độ chăn nuôi và diện tích chăn nuôi phù hợp với số đất nông nghiệp để xử lý hết chất thải chăn nuôi. Bộ NN-PTNT cần xây dựng quy chuẩn về phân bón hữu cơ dạng rắn và lỏng để tạo điều kiện cho phân bón phát triển, phục vụ sản xuất nông sản sạch.

Việc áp thuế bảo vệ môi trường trong chăn nuôi cũng cần được nghiên cứu, xem xét. Được biết, từ 1/8/2018, Trung Quốc bắt đầu đánh thuế bảo vệ môi trường trên đầu lợn. Nếu trang trại không đáp ứng quy định pháp luật về bảo vệ môi trường thì sẽ bị phạt từ 1 - 1,4 nhân dân tệ mỗi đầu lợn hoặc 30 đầu gà. Phải coi bảo vệ môi trường là một trong những chi phí đầu vào của sản xuất, có như vậy, ngành chăn nuôi mới phát triển bền vững.

MINH PHÚC - ĐỒNG THÁP

KHUYẾN CÁO

Cây lúa:

+ Phòng trừ rầy nâu, dùng Applaud 25WP - Giải pháp trừ rầy nâu (mỗi giới truyền bệnh vàng lùn - lùn xoắn lá), dùng 700g/ha. Hoặc dùng Wellof 3GR (12 - 15kg/ha), rải đều trên ruộng, khi rầy ở tuổi 1, 2.

+ Đối với sâu cuốn lá nhỏ phun ở ngưỡng phòng trừ dùng Opulent 150SC (6ml/bình 16 lít, phun 2,5 - 3 bình/1.000m²) hoặc Wellof 330EC (0,8 - 1 lít/ha, pha 40 - 50ml/bình 16 lít nước).

+ Trừ sâu đục thân, dùng Nurelle D 25/2.5EC (1 - 1,5 lít/ha), phun khi bướm nở rộ 5 - 7 ngày.

+ Phòng trừ bệnh đạo ôn, dùng thuốc đặc trị BEAM 75WP - "Cắt ngay cháy lá" (250g/ha).

+ Dùng Aviso 350SC (0,35 lít/ha, 14ml thuốc/bình 16 lít nước) để phòng trừ bệnh lem lép hạt.

+ Phối hợp BEAM 75WP (250g/ha) + Bonny 4SL (500ml/ha) + Aviso 350SC (0,35 lít/ha) phòng trừ bệnh đạo ôn, bạc lá do vi khuẩn và lem lép hạt cùng lúc tấn công cây lúa.

+ Sử dụng Pulsor 23DC (0,22 - 0,33 lít/ha), Catcat 250EC, Vali 5SL phun khi bệnh vết bệnh khô vằn (trên lúa, ngô) lúc mới xuất hiện.

+ Ngoài ra, thời tiết vụ HT mưa to, gió lớn, bổ sung thêm phân bón Hoàng Hồ Si (chứa thành phần là SiO₂) hoặc Foliar Blend để giúp lúa cứng cây, tăng năng suất, chất lượng.

Cây rau: Dùng Foliar Blend (50ml/16 lít nước) cung cấp dinh dưỡng vi lượng, kích thích sự sinh trưởng phát triển của cây trồng, tăng năng suất và chất lượng nông sản khi thu hoạch.

Cây ngô (bắp): Sử dụng Maxer 660SC (1,25 - 2,5 lít/ha) trừ cỏ ở giai đoạn từ 7 - 20 ngày đối với ruộng ngô (bắp) biến đổi gen.

Cây tiêu: Đối với bệnh chết nhanh, chết chậm, khuyến cáo phòng bệnh định kỳ. Kết hợp phun phủ trụ Manoze 80WP (1kg/phuy 200 lít nước) + Bonny 4SL (250ml/phuy 200 lít nước), phun 4 - 6 lít nước/gốc và kết hợp rải Wellof 3GR (20 - 25g/gốc) trừ rệp sáp gốc và rễ.

Để trừ tốt nấm Phytophthora (nguyên nhân gây ra bệnh chết nhanh cây tiêu), dùng Gekko 20SC - Chứa hoạt chất Amisulbrom (sử dụng 200ml thuốc/200 lít nước), tưới 4 - 6 lít/gốc để tiêu diệt mầm bệnh.

Cà phê: Phòng bệnh thân thư (khô cành, quả) sử dụng Manoze 80WP (80g/bình 16 lít nước) kết hợp Aviso (20ml/bình 16 lít nước).

CHUYÊN MỤC CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN HỖ TRỢ NÔNG NGHIỆP CÁC BON THẤP TRUNG ƯƠNG